

Силабус курсу
Науково-педагогічна практика

Освітній вищий ступінь – доктор філософії (PhD)
Галузь знань: 06 Журналістика
Спеціальність: 061 Журналістика
Освітньо-професійна програма «Журналістика»
Кількість кредитів – 9

Рік підготовки, семестр – 2 рік, II семестр

Компонент освітньої програми: нормативна

Консультації: за розкладом, ауд. 110

Мова викладання: українська

Керівник курсу

доктор філологічних наук, професор Поплавська Наталія Миколаївна
кандидат наук із соціальних комунікацій, викладач Решетука Тетяна Василівна

Контактна інформація poplav@tnpu.edu.ua
 reshtetyana@tnpu.edu.ua

(0352) 43 58 65 – деканат факультету філології і журналістики

Опис дисципліни

Науково-педагогічна практика є формою практичної підготовки майбутніх викладачів.

В умовах реального педагогічного процесу здобувачі наукового ступеня доктора філософії розумітимуть, як на основі фактичних знань з певного предмета, базових психолого-педагогічних дисциплін за допомогою сучасних методів, форм та засобів навчання формуються професійні навички та вміння для вирішення конкретних навчально-виховних задач. У результаті сформулюють потребу систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати. Крім того, під час науково-педагогічної практики у здобувачів вищої освіти продовжує складатися власний творчий стиль педагогічної діяльності.

Науково-педагогічна практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури спілкування, формуванню теоретичного, практичного та особистісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності практикантів.

Формування практичних умінь і навичок аспіранта здійснюється під час проведення ним лекційних, семінарських (практичних) занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться аспірантом під час написання дисертаційної роботи.

Контент науково-педагогічної практики розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері журналістської освіти, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-наукової програми.

Мета науково-педагогічної практики – удосконалити педагогічну компетентність здобувача вищої освіти на основі теоретичних знань, зокрема організовувати

викладання журналістичнознавчих дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

Педагогічна практика передбачає виконання аспірантом таких видів робіт:

- підготовку та проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;
- підготовку навчально-методичного забезпечення для проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;
- розробку завдань та організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення залікових робіт та іспитів з дисциплін, що читаються;
- участь (разом з лектором) у проведенні заліків та іспитів для студентів спеціальності.

У результаті проходження педагогічної практики в аспірантів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння викладача вищого навчального закладу, необхідні для забезпечення провідних аспектів педагогічної діяльності: навчальної, методичної, виховної й дослідницької робіт.

Навчальний контент

№ п/п	Темати	Результати навчання	Завдання
1	Модуль 1. Навчальна діяльність аспіранта-практиканта	Здатність організовувати та проводити різні види навчальних занять, здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Журналістика», застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів вищих навчальних закладів	– Планування власної викладацької діяльності, підготовка до занять; – проведення навчальних занять за розкладом у закріпленій академічній групі; – проведення психолого-педагогічного аналізу відвіданих занять; – виготовлення дидактичного матеріалу; – перевірка письмових робіт студентів; – проведення консультацій для студентів; – підготовка і проведення одного позааудиторного заходу з дисципліни, що викладається
2	Модуль 2. Методична діяльність аспіранта-практиканта	Здатність аналізувати проведення різних форм організації освітнього процесу та різних видів навчальних занять, розробляти навчально-методичне забезпечення. Організовувати викладання журналістських дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного	– Ознайомлення аспірантів з особливостями організації освітнього процесу у закладі вищої освіти (ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця, навчальним планом, розкладом занять тощо); – ознайомлення з кредитно-рейтинговою організацією курсу, що доручено викладати; – ознайомлення зі змістом освіти з обраного фаху (навчальні програми з дисциплін та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації); – участь аспірантів у засіданнях кафедр,

		забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.	методичних секцій, у роботі семінарів викладачів тощо; – складання робочої навчальної програми курсу, що доручено проводити (тематичного плану і планів окремих занять, завдань для самостійної роботи, завдань для поточного, модульного і підсумкового видів контролю тощо); – відвідування та аналіз занять викладачів кафедри та аспірантів-практикантів.
3	Модуль 3. Виховна діяльність аспіранта-практиканта	Здатність здійснювати різні види педагогічної комунікації, вибирати і конструювати зміст, форми, методи і засоби виховної, позааудиторної роботи. Демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності	– Ознайомлення з організацією виховної роботи у ЗВО; – ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи ЗВО, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі; виконання обов'язків помічника куратора академічної групи; – планування виховної роботи в академічній групі; – відвідань та аналіз виховних заходів, що проводять інші аспіранти-практиканти; – підготовка і проведення одного виховного заходу; – психолого-педагогічне вивчення як особистості окремих студентів, так і колективу групи в цілому; – складання психолого-педагогічної характеристики академічної групи
4	Модуль 4. Науково-дослідна діяльність аспіранта-практиканта	Здатність до застосування спеціальних технологій та методів управління у власному науковому дослідженні. Демонструвати здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей.	– Виконання індивідуальних дослідницьких психолого-педагогічних завдань протягом педпрактики та складання відповідного звіту; – участь у роботі методологічних семінарів кафедри.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 01	Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в медійній галузі, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки
ЗК 04	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 05	Здатність створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; брати участь, розробляти і управляти проектами в галузі освіти та медіа.
ЗК 10	Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

ЗК 12	Здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.
ФК 01	Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
ФК 08	Здатність застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів вищих навчальних закладів.
ФК 10	Здатність організовувати процес навчання у вищій школі з урахуванням інноваційних технологій.
ФК 11	Здатність працювати з програмним забезпеченням для організації власної наукової діяльності та навчальної діяльності студентів.
ФК 14	Здатність оцінювати результати навчальної діяльності студентів, застосовуючи традиційні та альтернативні методи.
ФК 15	Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Журналістика».
ПРН 01	На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.
ПРН 04	Демонструвати здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей.
ПРН 13	Організовувати викладання журналістських дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.
ПРН 15	Демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

Літературні джерела

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної л-ри, 2003. 320 с.
2. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної л-ри, 2005. 398 с.
3. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
4. Гузій Н. В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: монографія. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. 243 с.
5. Дашенко Н.Л., Фурманкевич Н.М., Гуцал П.З. Мистецтво магістра. Magister atrium : посібник для студентів спеціальності «Журналістика». Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. 160 с.
6. Дашенко Н.Л., Поплавська Н.М. Формування крос-медійної компетентності студентів-журналістів // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. 2013. № 3-4. С. 113-117.
7. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник/Володимир Здоровега; 2-е вид., перероб. і допов. Львів: ПАІС, 2004. 268 с.

8. Інтернет-журналістика: навчально-методичний комплекс для студентів спеціальності «Журналістика» / уклад. Г.П. Синоруб. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. 44 с
9. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 224 с.
10. Мистецтво бути викладачем: практичний посібник / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. / за ред. О.І. Сидоренка. Київ: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджментосвіти в Україні». 2003. 144 с.
11. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Київ: ЧП, 2007. 211 с.
12. Решетука Т. В. Проблема формування базових компетентностей майбутнього журналіста в процесі вивчення дисципліни «Медіабезпека». Вісник Львівського університету. Серія журналістика. Випуск 42. Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2017. С. 69–75.
13. Рожнова Г. П. Професійна підготовка майбутніх журналістів у вищих навчальних закладах України (друга половина XX – початок XXI століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Житомир. держ. ун-т імені Івана Франка. Житомир, 2018. 210 с. URL : http://eprints.zu.edu.ua/29415/1/dys_Rozhnova.pdf
14. Поплавська Н.М. Синоруб Г.П., Аналітична журналістика : навчально-методичний комплекс. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. 66 с.
15. Поплавська Н.М., Дащенко Н.Л, Синоруб Г.П. Препрес (підготовка до друку), додрукарська обробка; Аудіопродукція (Adobe Audition); Кросмедіа: управління активами, управління розробкою, випуском і збутом продукту (маркетинг); Виробничі процеси і ньюдеск (Woodwing); Адміністративне та оперативне планування виробництва; Управління часом, редакцією та персоналом // Крос-медіа та якісна журналістика. Зміст модулів базової навчальної програми СуQ (проект). Суми : СДУ, 2014. С. 30-31, 34-35, 40-51.
16. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: «Академвидав», 2014. 456 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування заходів та виконання завдань є обов'язковим компонентом освітнього процесу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1	30
Модуль 2	20
Модуль 3	20
Модуль 4	20
Захист практики	10

Критерії оцінки:

- «відмінно» – відповідність звітної документації програмним вимогам;
- «добре» – деякі недоліки в оформленні звітної документації, хоча всі параметри звіту наявні;
- «задовільно» – поверхове висвітлення матеріалів практики, наприклад, неглибокий аналіз матеріалів;
- «незадовільно» – фрагментарне виконання поданих матеріалів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно (зараховано)
B	85-89	Добре (зараховано)
C	75-84	Добре (зараховано)
D	65-74	Задовільно (зараховано)
E	60-64	Задовільно (зараховано)
FX	35-59	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

До силабусу додано такі матеріали:

- 1) робочу програму практики;
- 2) методичні рекомендації для організації та проведення практики.